

ЛЕКЦІЯ 7: ЄВРОПЕЙСЬКІ ПРАКТИКИ МИРОТВОРЕННЯ В ЕПОХУ ПОСТ-ПРАВДИ У ЗМІ

1. Ідентифікація та репрезентація суб'єктів миру та війни у ЗМІ

1. Ідентифікація та репрезентація суб'єктів миру та війни у ЗМІ

П. Бергер і Т. Лукман, досліджуючи конструкцію світу визначили, що війна і мир в соціальному світі об'єктивовані діяльністю суб'єктів, соціо-культурним порядком, створені людиною і можуть бути керовані людськими діями. Це означає, що війна і мир є продуктами людської діяльності.

Об'єкт миру, наприклад, земля або люди, у фазових переходах соціального світу із миру до війни, стають об'єктами війни – боротьба за землю, людей, за ідеологічні переконання, за ідею, за світогляд, за владу...

Суб'єкти соціального світу виражають власну прихильність та погляди щодо війни або миру, таким чином відбувається їх світоглядна ідентифікація та самоідентифікація. Цей процес здійснюється у причетності суб'єктів до механізмів та способу організації соціального світу – миру або війни – умиротворення, миротворення, війнотворення, їх участі у процесах, спрямованих на руйнацію системи або на її утворення.

Так, суб'єкти соціального світу можуть ідентифікуватися як **белуфілі** (від латинського слова *bellum* – війна та грецького *filia* – дружба, любов), світогляд яких спрямований на воєнні дії, вони переживають жагу до деструкції, руйнування соціального світу, протиборства, дезорганізації суспільного життя. Моральне задоволення у суб'єктів виникає при спогляданні хаосу, неузгодженості та дисгармонії у соціальному світі. Але таке позитивне ставлення до війни виникає через бажання змінити архаїзований, зіпсований мир, який суб'єкти відмовляються сприймати як свою повсякденну дійсність. Белуфілі стають активними учасниками воєнних дій та суб'єктами війни, щоб зруйнувати і перетворити світ. Наприклад, у політичній сфері діячів-белуфілів прийнято називати **«яструбами»**, які спрямовують свої сили і вплив на воєнно-промисловий комплекс і військову орієнтацію країни. Таким чином, вони вважають, що миру можна досягти лише через застосування воєнної сили та постійної і якісної підготовки воєнних кадрів, армії. Латинський вислів **«Si vis pacem, para bellum»** у перекладі на українську звучить як **«хочеш миру, готуйся до війни»** і описує філософію таких політиків.

Суб'єкти можуть ідентифікуватися і як **белуфоби** (від латинського слова *bellum* – війна та грецького *phobos* – страх), світогляд яких формується страхом воєнних дій в агресивному ставленні до деструкції, руйнування соціального світу. У цих суб'єктів виникає відчуження та жах при сприйнятті хаосу, неузгодженості та дисгармонії у соціальному світі. Белуфоби не стають активними учасниками воєнних дій та, навіть, переходять під час війни, приймають мир таким який він є, лише б не стати суб'єктами війни.

Важливою ідентифікацією суб'єктів соціального світу є **пацефілі** (від латинського *pacem* – мир та грецького *filia* – дружба, любов), світогляд яких

спрямований на мирні дії, і які сповідують гуманне ставлення до всього живого та людства у суспільній діяльності. Суб'єкти є прихильниками упорядкування, гармонізації, творення, побудови та відсутності будь-яких проявів протиборства й руйнування соціального світу або будь-якої системи (соціальної, матеріальної, технічної або біологічної), а також суспільного життя та суспільних відносин. Моральне задоволення у суб'єктів виникає при спогляданні миру, узгодженості та гармонії у соціальному світі. Пацефіли є активними учасниками миротворчих заходів, та, часом, воєнних дій, але для досягнення миру, а отже є суб'єктами і миру, і війни.

Пацефоби (від латинського *pacem* – мир та грецького *phobos* – страх) – це суб'єкти соціального світу, світогляд яких формується страхом мирних дій та заперечує мирну ситуацію соціального світу. У цих суб'єктів виникає відчуження та відраза до миру, гармонії у соціальному світі. Пацефоби мають різні причини такого ставлення до миру: 1. Занепокоєння, що мир стане гіршим за війну або не стане відповідати їх потребам; 2. Суб'єкти ненавидять й зневажають мир, який склався після воєнних дій і він їх пригнічує та лякає. Пацефоби стають активними учасниками, як воєнних дій, так і миротворчих, але згідно із власними поглядами на перетворення існуючого миру в соціальному світі. Отже, вони можуть стати у подальшому прихильниками і війни і миру. У розвитку соціального світу відбувається взаємний перехід ідентичностей, взаємоідентифікація. Ідентитетами суб'єктів соціального світу є заперечення або ствердження суб'єктом процесів миру або війни.